

רס"ן הרניק גוני (גיוּרָא)

2234284

בן רעיה ומאיר

נולד ב- י"ז באב תשט"ז 25.7.1956

התגייס לצה"ל ב- 5.11.1974

שרת בפלס"ר 95

נפל ב- ט"ז סיוון תשמ"ב 6.6.1982

בקרב על מבצר הבופור.

גוני הרניק

בן רעיה ומאיר ז"ל, נולד ביום י"ז באב תשט"ז (25.7.1956) בירושלים. גוני למד בבית-ספר יסודי על-שם יוסף לוריא. בשנת 1967, הוא נסע עם הוריו לשליחות בשבדיה, ולמד שם בבית-הספר היהודי בשטוקהולם. השנים שעשה בחו"ל הרחיבו את אופקיו של גוני. הוא הכיר ארצות זרות, הסתגל לצורת חיים שונה, למד ליהנות מסוגי בילוי אותם לא פגש בארץ, כמו רכיבה על סוסים וספורט חורף. היו אלו שנים לא קלות עבורו אך מעשירות מאוד. כשחזר לארץ, המשיך גוני את לימודיו ב"תיכון ליד האוניברסיטה". בשנת 1972, נהרג אביו בתאונת דרכים, וגוני בן 16 שנים. את לימודיו הוא סיים במגמה הריאלית. כנער היה גוני תמיד עסוק במשהו. הוא חיפש מסגרות, שיאפשרו לו למצות את הרעיונות שהאמין בהם, את הצורך בידידות, ואת האפשרות להנהיג. הוא היה חניך, מדריך וראש גדוד בשבט "מודיעין" בצופי ירושלים. בן 15 שנים היה גוני, כשעבר קורס מ"כים בגדנ"ע. הוא שיחק כדורסל, והשתתף כנגן חצוצרה בתזמורת ירושלים. בהיותו בכיתה י"ב, התנדב גוני לעבוד כאלונקאי בהדסה בזמן מלחמת יום-הכיפורים. זה היה מפגשו הקשה הראשון עם המלחמה, ובעקבותיו הוא עזב את גרעין הנח"ל - שהיה חבר בו - והחליט להתנדב לאחת הסיירות. גוני גויס לצה"ל בנובמבר 1974, והתנדב לחטיבת גולני. לאחר הטירונות הרגילה הוא התנדב לסיירת, עשה בה את המסלול הרגיל וב-1976 סיים את הכשרתו בקורס קצינים. לאחר הקורס חזר גוני לחטיבה בתפקיד מפקד מחלקה באחד הגדודים. בעת מיבצע ליטני, הוא כבר היה מפקד פלוגה, ואחרי כן התמנה לקצין מבצעים של החטיבה. בשנת 1980, כשהוא בן 24 שנים בלבד, זכה גוני לפקד על הסיירת שבה החל כסירון והועלה לדרגת רב-סרן.

"הוא היה יכול להתקדם בצבא בלי שום הפרעות... היה יכול להיות מח"ט גולני בקלות. מספיק לי לראות איך אנשים מתנהגים, איך הם מקבלים את המפקדים שלהם. אני רואה את ההתנהגות של החיילים, את האמון שהמפקדים משרים עליהם. שמעתי שהוא היה לוחם טוב ואמיץ וקצין טוב. ראיתי שהדיווחים עליו מתאימים למציאות, אולי אפילו לא משקפים לגמרי את הרמה האמיתית שלו. להשתייך לסיירת ולפקד על הסיירת, על אחת כמה וכמה, זה כבוד שכמעט אין שני לו". נאמר על גוני, שלימד את הסיירת ועיצב את החיילים. הוא לא היה "נחמד מקצועי", כזה שבא לקראת פקודיו ועושה הכול לזכות באהדתם. היה חשוב לו שיעריכו אותו, אך הוא רכש את ההערכה הזו בדרכו הבלתי מתפשרת. חייליו מעידים עליו, שהיה פתוח להצעות ולשיפורים, ואף ביקש לשמוע דברי ביקורת על דרך פעולתו. אולם, בשלב כלשהו היה הוא הפוסק האחרון, המחליט והקובע, כיאה למפקד. בהדרגה רכש את אמונם של החיילים ואת הערכתם הבלתי מסויגת. חיילי הסיירת ומפקדיה הם אנשים חושבים, בעלי כושר ניתוח גבוה. ואנשים כאלה הם שהלכו אחריו מתוך אמונה מוחלטת, מה שמעיד בהכרח על אופיו. אביגדור קהלני, שהיה מפקד אוגדה והכיר את גוני בזמן שהתרחשו מהומות הדרוזים ברמת הגולן, סיפר שהסיירת הייתה כ"מין סמל שהלך אחרי אדם אחד, אחרי גוני. ובכל מקום שאלו מה גוני אומר, מה גוני עושה, מה גוני החליט".

גוני אהב את הצבא, והאמין במה שהוע עושה בו. למרות זאת, כאשר סיים את תפקידו כמפקד הסיירת, במאי 1982, הוא החליט לעזוב את הצבא ולפנות ללימודי חקלאות. חלומו הגדול היה להיות בעל משק במושב, ואם אפשר לשלב את חיי הצבא בחיים חקלאיים. הוא התקבל ללימודים בפקולטה לחקלאות, ותכנן טיול לארצות-הברית עד לתחילת שנת הלימודים.

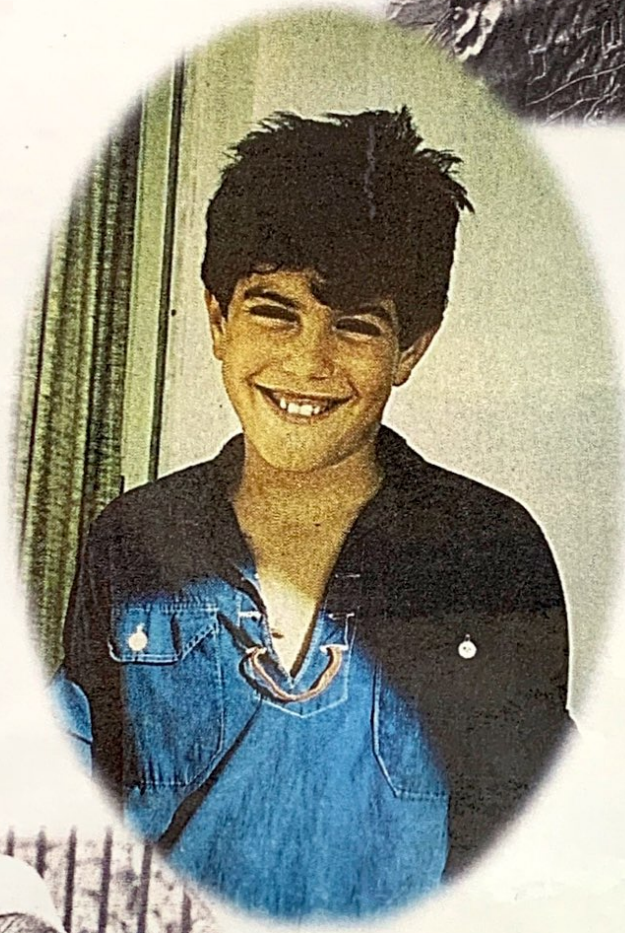
ביום שישי, 4- ביוני, חגג גוני בביתו מסיבת שחרור עד אור הבוקר. כששמע למחרת על החלטת הממשלה להיכנס ללבנון, טלפן לאביגדור קהלני וביקש להשתלב בלחימה. על סיירת גולני הוטל לכבוש את הבופור, וגוני ביקש לפקד על הקרב, שלקראתו הכין והכשיר את חייליו תקופה ארוכה כל כך.

ביום ט"ז בסיוון תשמ"ב (6.6.1982) נפל גוני בקרב על הבופור, והובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין הצבאי בהר הרצל. הוא השאיר אחריו אם, אח ושתי אחיות.

בני משפחתו וכל אוהביו הנציחו את זכרו בספרי שירה, בכתבות, בשירי זמר, בריאיונות ובהקמת אולם על-שמו בשבט "צופי מודיעין" בירושלים. חבריו מוסיפים לחיות עם זכרו, ולדבריהם, הם נושאים אותו עמם גם אל בני זוגם ואל ילדיהם. הוא נמצא בליבות כל מכריו.

ילדותו

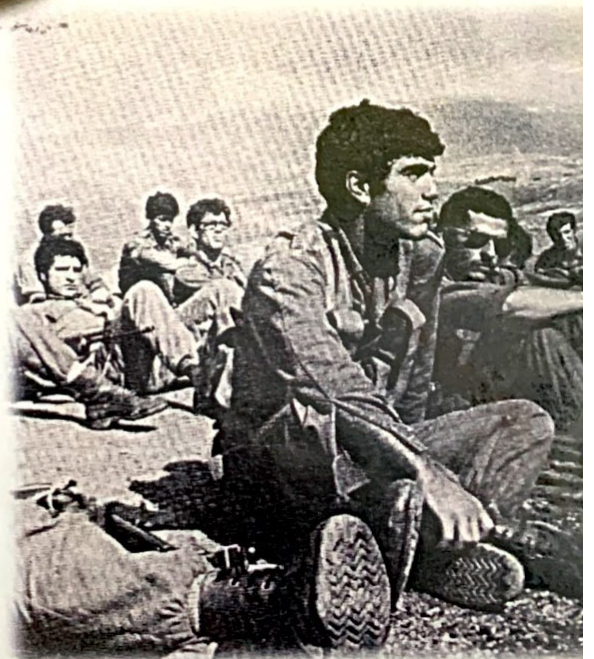

גוני כנען

מהלך שירותו הצבאי

מבצר הבופור

רקע הלחימה

מבצע "שלום הגליל" (של"ג) - מלחמת לבנון 1982

לאחר הפגזות רבות על יישובי הצפון, חדירות מחבלים וניסיון התנקשות בשגריר ישראל בבריטניה ממשלת ישראל מחליטה לצאת למבצע שמטרתו הגנה על יישובי הגליל. גולני מתפצלת לשני כוחות. כוח אחד פועל בגזרה המערבית בפיקוד המח"ט ומגיע עד לפאתי ביירות. הכוח השני בפיקוד הסמח"ט פועל בגזרה המרכזית - רמת ארנון, הכפר ארנון ויחד עם הסיירת והחה"ן כובשים

אח הרוחור

מהלך של הקרב על הבופור

גוני- גיורא הרניק- היה מפקד הסיירת עד שבוע לפני המלחמה, והיה אמור לסיים את שירותו הצבאי ביום הקרב. כשהחלו להחזיר את החיילים מחופשת השבת לקראת המבצע, התנדב מייד, התייצב בפני המח"ט וסגנו והודיע כי יקבל על עצמו כל תפקיד. הוחלט להצמידו לכוח הסמח"ט ולשבצו בפעילות מבצעית לעת הצורך. עם פציעתו של קפלינסקי, נקרא גוני להשתלב בקרב. הוא עלה על נגמ"ש ויצא במהירות לעבר חייליו בשטח. בעוד הוא מתקדם, שידר בקשר את הצופן הישן והמוכר לחיילים "כאן קודקוד נוקם". הכוח התקדם לאזור בית הקשתות, כ-200 מטר מתחת למבצר עצמו. בדקות ההתארגנות התיישב גוני בצד, תכנן ובנה את תוכנית הפריצה. האש מתעלות המבצר ובתי הכפר נמשכה כל העת. דבר ראשון שגוני הורה לעשות הוא למצוא את הנגמ"ש הפגוע של קפלן. תחת אש תופת יצאו כוחות להגשת עזרה ראשונה לנפגעים. עתה היה הכל ערוך ומוכן לכניסה למתחמי המבצר. גוני עצמו ינהל את הקרב כולו ויהיה אחראי להפעלת הכוחות ולתיאום בניהם.

בשלב מוקדם יותר, כאשר חצה כוח הסיירת את הדרך הלבנה, החוצה את הכביש לכיוון המבצר, הוא נתקל בירי מדויק של מקלע כבד. הכוח היה חשוף לפגיעות וכן היו לו נפגעים רבים.

במשך מספר שעות ניהלו לוחמי הסיירת קרב קשה, לעיתים פנים מול פנים עם המחבלים. אלו הסתתרו במערכת התעלות המבוצרות שבנו בחצר המבצר, שינו מיקום וירו בסוגי נשק משוכללים. רק בתום הקרב התברר עד כמה היו תעלות אלה מדופנות ומבוצרות.

בינתיים הגיע גוני עם מספר חיילים ואמר למוטי כי "הכל בסדר". נוכחות המפקד בשטח המתחם שלא טוהר עדיין, היוותה זריקת עידוד ללוחמים.

מוטי וגוני המשיכו לטהר את התעלות באותה שיטה: ריצה על תלוליות העפר של התעלות, ירי מרוכז וזריקת רימונים לתוכן. כעבור זמן קצר טוהרו כל התעלות מלבד עמדה אחת שנתגלתה כמבוצרת וכקשה ביותר. מוטי רץ מספר פעמים לאורך התעלה עד שהבחין בפתח באמצע התעלה. הוא זרק רימון פנימה, אך לא קיבל תגובה. גוני רץ בעקבות מוטי והכניס רימונים בפתחי התעלה. בשלב מסוים עבר באמצע ולא זיהה את הפתח. מחבל חיכה שם וירה בו מטווח קצר.

מוטי נטל את הפיקוד להמשך קרב הטיהור. יוני עם הצוות של תמיר מחלצים את אבו ורזי מתוך התעלה שבה נפגעו. יוני הבין שמאוחר מדי. הצוות התקדם בעומק המתחם והתפרס בחיפויים לכל הכיוונים. כך היה מסביבות השעה 22:00 ועד אור ראשון. בלילה הבחין הכוח באנשים יורדים מן המבצר. נורתה אש, אך לא ברור אם הם נפגעו. בבוקר נתגלה סולם חבלים שהשתלשל ממרומי הבופור ובעזרתו הצליחו כנראה מספר מחבלים לחמוק מהשטח ולהימלט.

לאחר שגוני נהרג, שלח הסמח"ט את ניצן, קצין המבצעים של החטיבה, לתפוס פיקוד להמשך הקרב. הנגמ"ש של ניצן נתקל באש צולבת מכל הכיוונים, בשטחו של כפר ארנון, אך הוא נחלץ בשלום והגיע למרגלות הבופור. לאחר פינוי הנפגעים, שעה קלה לפני אור ראשון, תכננו ניצן ומוטי את סיום הקרב: הצוות של תמיר יטפס על גג המבצר ויתפוס אותו; שני צוותים בפיקוד מוטי, התפרסו בצדדים ויטהרו את התעלות, אם עדיין שרדו בהן מחבלים. הכוח היה משוכנע שהלחימה עדיין לא נגמרה, במיוחד לאור העובדה שבמהלך הלילה נשמעו קולות בערבית.

רק בדיעבד התברר, שהמחבלים הבודדים שלא נפגעו ניצלו את הפוגת הלילה ונמלטו מן המבצר.

טנק בודד טיפס לאיטו לרחבת המבצר, התמקם באמצעה וטווח לעבר כל נקודה חשובה. במקביל החלו הצוותים לעבור מתעלה לתעלה ולוודא שהיא נקייה ממחבלים. העמדות היו ריקות וכך גם המבצר עצמו.

בשעה 06:30 בבוקר יום שני היה מבצר הבופור בידונו. המחיר היה כבד מדי.

תמונות מהבופור

רגעים בבופור. מימין: מנחם בגין, אריאל שרון ונבו עזריאל.
משמאל: שרון עם לוחמים לאחר כיבוש המצודה.
צילומים: "במחנה" וחבר צה"ל

כיבוש הבופור

זיכרונות מהבופור

30 שנה חלפו מאז הקרב הקשה לכיבוש המצודה ■ המפקדים שהיו שם משחזרים את המבצע ומנסים להסביר איך הפך הבופור לאחד מסמליה של הלחימה בלבנון

אחיקם משה דוד

יום לפני שבכש כוח של מורית גולני את הבופור, חגג רס"ן גוני הרניק, מפקד, את שחרורו מצה"ל. משה קפלינסקי, לימים מנכ"ל הרמטכ"ל, החליף את הרניק בפיקוד על המורית, אך משנפצע ברתומות הנגמ"ש שבו נמצא, נקרא הרניק לשוב למורית. המוצב הצלבני הסמוך לליטני, שממנו נורו קסיושות לעבר יישובי הצפון, היה מהיעדים הראשונים של צה"ל במבצע שלום הגליל. הרניק לא חשב פעמיים ולקח את המשימה על כתפיו. קרב עקוב מרם המתין לכוחות, שהתמודדו עם אש בלתי פוסקת אך לא ויתרו. הרניק והמישה לוחמים נוספים נהרגו. הבופור נכבש.

כמעט 30 שנה חלפו מאז הקרב בבופור, שבו לוחמים רבים איבדו את חייהם. הנהג מור הפך לסמל ללחימה בלבנון. "הבופור היה סמל עוד לפני המלחמה, סמל של המחבלים שהיו במקום והכוונו ממנו אש ופעילות", אמר אתמול האלוף (במיל') משה קפלינסקי. "החיכוך של היעד המסוים הזה, קרב הגבורה שהנהיגו הלוחמים שאיבדנו עם השם המיתאי הסמל".

לדבריו, הבופור מבטא גם את חוסר הקר נצנוס באשר למלחמה בלבנון. "היו הרבה שנים רצופות בתור לבנון שהבופור, בגלל מיקומו האסטרטגי, ייצג את המורכבות של השתייה שלנו שם. כמפקד הבנתי לאורך

השנים את הפעילות שם ואת האמונה וההבנה בצורך להילחם על קיומנו ושלחתי לשם גם חיילים שלא חזרו, לצעורי".

לאחר שנפצע, שב קפלינסקי לבופור, ולבסוף אף סגר עמו מעגל כאשר פיקד על הנסיגה מלבנון. אולם גם לאחר השנים הרבות שחלפו, הוא זוכר את הלילה שבו איבד את חברו. "לפעמים אני חושב שיכולתי להיות במקום גוני", הוא מעיר.

מוטי גולדמן, סגן מפקד המורית בקרב הבופור, קיבל את עיסור העזו בעקבות המבצע. "הרגע שזכור לי במיוחד מהקרב הוא ההחלטה לעשות משהו בניגוד לאופי של 'בוא נחכה ונראה אם יפגעו ב', אלא ההבנה שיש לי תפקיד ואני צריך לעשות אותו, הרגע שבו אתה מוותר על הממד האישי", הוא תיאר אתמול.

הקולטביט של המבצר, אמר כי תמיד היה סמל. "אני זוכר שהבנו עוד לפני הקרב את המשמעות של מה שאנחנו הולכים לעשות. היה לנו חשבו שאנחנו, הסירדה, עושים את זה כי זה אומר שכעצם הכירו בנ".

על שלט מתכת שחוד נתלו עי היום האחרון לשהיית צה"ל במוצב שמת ששת הלוחים מים הראשונים שנפלו בבופור, עם המשפט: "איפה ישנם עוד אנשים כמו האיש הזה"

גוני הרניק

אשר היה כעדות הבוכיות וכמו מבצר עתיק היה בסוף הדרך. בראש הלוחמים החוקים על השלט עמד המפקד הרניק.

אמו, רעיה הרניק, ניסתה גם היא להסייב כיצד המקום שבו איבדה את בנה הפך לסמל בסדר גודל כזה. "זה היה מקום שקל מאוד לאוהדי ישראל לקשרו לזיכרון מכיוון שהוא היה מוכר עוד לפני המלחמה", הסבירה. "הקרב של מורית גולני קרה ביום הראשון של המלחמה, כאשר הויכוח הקולטביט לא היה עוד עמוס בסברה ושתייה ובמחנות פליטים. בניגוד לסמטאות המכוערות של מחנות הפליטים, הבופור הוא יפה, ואם תשאל את רוב האנשים, הם יגידו שהם זוכים רים מהמלחמה קודם כל את הבופור ואחר כך את ביירות ואת סברה ושתייה".

חודש וחצי אחרי שהרניק נהרג, ביקרה אמו במוצב. "כשהגעתי, כבר התחילו עם כל הביצורים הנוראים האלו, אני ברחתי משם", סיפרה.

לדבריה, בנה אמנם הפך לסמל, אבל על מלחמת לבנון מדברים פחות. "אנשים ובטח המדינה לא אוהבים לזכור מלחמת שבשלה, אלא אוהבים סיפורי ניצחון", אמרה. "אני הייתי מאוד בעד הנסיגה מלבנון, אבל איך שלא יהיה זה נגמר בנסיגה".

יום ג', ב' באייר תשע"ב | 24.4.12 מעריב 13

חא"ל אורן אבמ

אנחנו, המפקדים השכולים

על הבן והבת - והם אינם, אנחנו מתבגרים עם חלק מהמשפחות השכולות שלנו. שותפים לתהליך ההתמודדות הבלתי אפשרי. חלקנו כבר חלק מהמשפחה המורחבת, באזכרות השנתיות כמו גם בשמחה הפרטית בכך המצווה של הילד, אנחנו שם ביום הויכוח ובחזרת האחות, בלירות הנכד. יום עצוב זה מפגיש את הכאב הפרטי עם הויכוח הלאומי, ממחיש את שותפות הגורל. מוקיר בעניי וזה את המחיר העצום של איבוד חיים, גם כשברור שהמטרה נאצלת וחיונית. את המחיר ששילם החלל, ההורים, האחיות והאחים.

כאב המשפחות היו עמוק ונצחי. גם המפקדים, כל השנה, אך בעיקר היום וזוכרים כי לחירות יש מחיר. מחיר כואב ועצום. אנחנו יחד עם המשפחות השכולות, אנחנו מפקדים שכולים.

הכותב הוא ראש חטיבת היבשה בצה"ל. היה מג"ד רכס הבופור. האחרון לפני יציאת צה"ל מלבנון. הביא לדפוס: אחיקם משה דוד

כמשך שנים. נלחמנו, ניצחנו, נכשלנו, ואיבדנו פקודים, חברים ומפקדים. יום זה היו הויכוחות. יום בו כ"מנהרת המון" אנו עוברים מסע בו הויכוחות הופך למציאות וחוויה עזה במפגש עם התורים, האחים והמשפחה - הם אלו שאיבדו את היקר מכול, כאבם עמוק כעומק השאול, ואנחנו שם איתם מהרקה הראשונה. רקות בהן אומץ הלב לנוכח פני אויב מתוויר לעומת הכוח שאתה צריך בלהסתכל לאם ולאב כארזם שבעיניים - עיניים קרועות לרוחמה, המומות, ארומות מבכי מעצצמת הכאב וההפתעה.

תוך כדי האירוע, הקרב, אתה חייב להתיי עלם ולהתנתק. אתה צריך לפעול במקצת עיות ובקור רוח, לטפל בפצועים, לחוק את רוח הויחיה והחברים, לחזור מהר לפעילות כי כך צריך, המשימה מתמשכת. למחרת ההלוויה. המפגש עם ההורים, ההסברים, הכאב, תחושת האשמה. לא משנה כמה מוצלח היה הקרב, תמיד יש תחושת אשמה וביקורת עצמית גבוהה. אנחנו אחראים, ברין ובצדק, בעיני ההורים, על היקר מכל

מרינת ישראל ייחודית. משחר קיומה זאת מרינה שנוסדה באש ומאורים. באש: מלחמת העצמאות, והאורים: שארית הפליטה מהשואה. מרינה שמשחר קיומה נלחמת על חירותה וצביונה.

יום הויכוח לחללי צה"ל היו תוצר של חברה קטנה כתכל ארץ קטן וקשות, יום בו הכאב נשור בגאותו, ואחרות הגורל נשורת בשכול.

18 שנות הלחימה בלבנון, ממלחמת לבנון הראשונה ועד שנת 2000. פרק בחיי המדינה והצבא, ופרק משמעותי בקרב דוד שלם של מפקדים שעוצבו בערבות סוג'ור, ריחן, הסלוקי ובופור - "הלחימה ברצועת הביטחון", דור מפקדים של הלחימה בג'נין ובעזה. מפקדים בכירים בצה"ל שסיים הויכוח, כל שנה, וחורים באות להיות מפקדי מחלקות, פלוגות וגדודים.

אנחנו דור של לוחמים ומפקדים, באמצע שנות ה-40, הורים היום לילדים בצבא. התקלות, קרבות ועירים, מבצעים וימי קרב היו לאם ותיקנו ושגרת הלחימה

כאב המשפחות היו עמוק ונצחי. גם המפקדים, כל השנה, אך בעיקר היום, זוכרים כי לחירות יש מחיר

קטעי עיתונות

מ.א. 2234284

רס"ן הרניק גוני ז"ל
בן 25 בנפל

מי שאחראי יותר מכל למיתוס של גוני הוא אמו – רעיה הרניק, שהקדישה שנים להנצחת זכרו ולמאבק במי שראתה כאחראים למחרל נורא. חשוב היה לה שיזכרו את גוני, ושיזכרו אותו בתור גיבור, אבל גם חשוב היה לה למחוק את המושג הזה "מלחמת שלום הגליל". לא רק ממצבתו של גוני, אלא גם מהלקסיקון של כולנו.

תשע שנים היא ניהלה מלחמת עולם כדי שעל קברו של גוני יחקקו המילים "נפל בקרב בלבנון". היא היתה תנועת מחאה של איש אחד: בהפגנות יחיד, בשירים, בראיונות לתקשורת, בספרים שכתבה ("שירים לגוני", "גוני", "אחי אחי", "והשיטה פורחת" ועוד). היא ררשה שתוקם ועדת חקירה ממלכתית לבדיקת נסיבות המלחמה, מעולם לא סלחה למנחם בגין ז"ל על שהכניס אותנו לשם.

"הוא לא נהרג כי שנא ערבים", כתבה באחד משיריה, "והוא לא נהרג כי רצה להיות גיבור, הוא נהרג בגלל האהבה לארץ היפה הזאת, שבה טייל כילד וכנער, ולצבא שחשב שהוא הטוב מכולם".

חמוטל דגני

האה, גוני הרניק ז"ל

המפקד הנערץ של סיירת גולני, שהפך למיתוס

גוני הרניק היה נסיד ישראלי, כמו שהיו הנסיכים של פעם. לוחם, יפה תואר, אידיאליסט. התמונות שנשארו חושפות חיוך צחור שיניים ובלורית מתנפנפת. אחרי שנפל בקרב ההוא על הכופר, במלחמה שקיבלה את השם "שלום הגליל" והיתה פתח־דבר למה שכולם כינו אחר־כך "הבוץ הלבנוני", הוא גם הפך למיתוס.

רס"ן גוני הרניק היה מפקדה של סיירת גולני. אבל הוא ידע שיש גם חיים מחוץ לצבא, ואחרי שמונה שנות שירות, חמש מהן בקבע, הוא חיכה לשחרור. רצה לנסוע לטייל קצת בעולם, אמריקה. הכל כבר היה מוכן, ארוו.

ביום שישי הראשון בחודש יוני 1982 אירגנו לו מסיבת שחרור. כולם היו שם, וגוני היה מאושר. ואז הגיעה הידיעה על נסיון ההתנקשות בשלמה ארגוב, שגריר ישראל בבריטניה.

גוני ידע שעולים ללבנון. "אתה עולה צפונה?", שאל אותו חבר, והוא השיב: "אני אעלה לשם, ולא אחזור". כאילו ידע.

בשבת הוא כבר היה עם הסיירת ב"אצבע הגליל". למחרת בבוקר, היום שבו היה אמור להשתחרר מהצבא, הם חצו את גדר הגבול, עברו את גשר עקיה, כדי להגיע לכופר טרם חשיכה. כשהתקרבו לכפר ארנון נפתחה עליהם אש תופת מהמבצר למעלה, וכל השאר כבר כתוב בספרי ההיסטוריה. שישה חיילים נהרגו בקרב על כיבוש המבצר, שהפך להיות הסמל של המלחמה ההיא. וגוני, כמובן. אמרת גוני, אמרת הכופר. גוני והכופר, הכופר וגוני.

קטעי עיתונות

'All my nights are war'

RAV-SEREN Guni Harnik, who was killed in the attack on Beaufort Castle on the first night of the Lebanon war, should not have been there at all.

Finally discharged, after several periods of regular service in the IDF, he had just started returning his equipment when the war broke out. He at once rushed to join his old unit (the elite Golani reconnaissance unit) and took over the command when the field commander was wounded.

"The minute Guni got to the

Beaufort and the boys heard his voice, it gave them a sense of security," Eran, one of the soldiers later told Galei Zahal.

"We all felt that things were in the hands of someone who knew what he was doing."

Shalom, another soldier, added: "There are no two ways about it: the capture of the Beaufort was Guni's."

After her son's death, Raya Harnik became an active member of Parents against Silence and one of the most outspoken critics of the war.

כולנו מפסידים

יש בופור ויש בופור. יש הבופור בבוקר שלאחר כיבוש, ויש ה' ביטחון המכרז באונוניו שהשתחרר ררגו מן המפלצת שאיימה על יישובי הצפון. הבופור נכבש, הוא מצהיר בגאווה, וללא אבדות. (אל מלא שמעתי זאת כמו אוני, הייתי חושבת שמדובר בהשמצה ודוניה. לאחר מכן השבתי שאולי טעיתי ולא הצנתי להזכיר את הדברים אלמלא באו אחרים ואיסרו אוי (הם!). והנה הוא ראש הממשלה על פסגת הבופור, נושם בהנאה, ומדבב את אוויר הפסגות כאילו מדובר באתר תיירות ונופש, ומנהל שיחה מביכה עם קצין צה"ל צעיר שאותות הקרב עדיין ניכרים בו (שוב בגיל כבודו של ראש הממשלה נמנעת מלכתוב 'אז על דיאלוגים' שים זה). ויש בופור חור גם, כאשר הדם עוד לא יבש עליו, הוא נסער לרב סרו הדאד ודגלו כונף שם, כאילו בעבור זה נלחמו המכרזים, ודמעותיהם של כתר בים המוותים על האירוע מתערבות באלה של לוחמי הדאד. כבר אז כתבתי שלדאי לומר שהבופור אינו גו הכולל המערב, וחדא אינו מלך הטיה. אבל זה היה כמו לפני שנות דור.

ויש בופור של לוחמים. בופור של שבעה הללים ופצועים וקבים. הבופור של סירות גולני שנכבש בקרב עקוב מדם, ושל מפקדה רב-סרן גוני הרניק ושל ש"ס על הבופור, וספור הקרב הנועז הוא סיפורו האחרון. הברית-סיפור י"ט של גוני הרניק, מנצחים אותו ואת הקרב בתוכניתה המרגשת עד לדמעות של אורה הנרייה-רמן (שבת, רשת ב') שאינה מנסה, כמנהג הומים האלה, לבחוש ולחטט במיקרופונים בקרביהם הכזר אבים של הלוחמים, ואינה שואלת בנושא אינקוויזטורי כה הם כזר גוישים. היא רק כציבה בסניהם את המיקרופונים כדי שידברו ויספרו.

והם אומנם מדברים ומספרים עדיין כמה הלומים, ובסגנון ישר ראלי טיפוסי של לשון המעטה, ולן הסיפורים, סיפורי גבורה מופלאים, עולה דמותו של מפקד גוני הרניק. גוני שרק הידיעה על בואו לשדה הקרב הפיחה בהם כח ותקווה, וגרמה לאנחת רווחה ש' בקצה מכל הגמגומים; גוני שכולם ידעו שאם הוא שם הכל יהיה בסדר; גוני שאחריו תולכים כוז' לם לכל מקום. גוני שנהרג ב' מהלך הקרב כבודו של מחבלים כאשר טיהר את אחת התעלות; (ראיתי כיצד אדם חי הושך ברגע אחד לחץ, ולא יכולתי להאמין' בספר אחד הקצינים); גוני שהיה אחד כמעילי "שלום עכשיו" וידוע בדשחל היוניות.

אך זה בחקירה? שואלת ה' מראיית, ובצי הכתורים אין בעצם תשובה, וזה רק אספקט נוסף של הכציאות הישראליות רבת הסתירה, המתגלות בתורישאית במצבים קיצוניים. אבל גוני הרניק, הסך כבר בתוכנית זאת, מבחור צעיר, המבוגר בכמה שנים בלבד מפי קודני, לאיזה אגדה ישראלית חי כלוה בכאב רבן ויש לנו יותר מדי אגדות כאלה. ואמר המפקד הצעיר שחש את כוונתו על גוני: "בקים על הבופור לא היו כנצי' עים בקרב על הבופור". וזהו, וזה הוא גם סיפורו של מלחמת ישראל, שהן אין מנצי' חים, ויחד, עם לוחמי הבופור, ה' מנצי' ויחד, ויחד, ויחד.

קטעי עיתונות

רעיה הרביק:
„אחמיה שגוני לא קיבל
הצל"ש יחד עם כולם"

מאת אבינועם בר יוסף

רעיה, אחי של גוני הרניק ז"ל קיבלה את ההודעה על ההחלטה לתת לבנה צל"ש על חלקו בקרב הכופור ברגשות מעורבים. היא ראתה בכך חוב יסודי של מדינת ישראל שלמענה הקריב גוני את חייו, אך מהן האית בא לדבריה באיחור. „אני רוצה שיהיה ברור שהרכב הוועדה ואמירותה אינם מומחים בספק בענין ויחד עם זה מתמורה העובדה שגוני לא קיבל את הצל"ש באותו מעמד שבו ניתנו יתר העיטורים ביום העצמאות. עם זאת אני רוצה להדגיש שאני מקבלת את האית ככבוד בעיניו של גוני ובשם חברי ההנהלה, אלה ששרדו מן הקרב ואלה שנפלו יחד אתנו" אמרה אתמול רעיה הרניק ל„מעריב“.

גוני הרניק ז"ל

בקרב זה השתקפות בקנה מידה קטן של המלחמה כולה — על גבורת הלוח"ם, על הטעויות הצבאיות ועל אטימות המנהיגים.

שאלה: ביום ההולדת של ראש הממשלה שלח שיהיה גם יום הולדתו של גוני הרניק ז"ל פרחים למר בנן.

תשובה: יש אנשים שראו בכך בט"ח עות מחווה של פיוס. לפרחים צורף מכתם בו היו דברים קשים שהם ביני לביני בלבד ואיני רוצה שיצטטו בעתון.

שאלה: כיצד קיבלת את התשפחות של בנן?

תשובה: יש פתגם עברי תאמר „בנפול אויבך אל תשמח“.

שאלה: האם את חושבת שיש קשר בין ההתבטאויות החריפות שלך נגד ה"מלחמה לבין האוויר בקבלת ההחלטה? תשובה: אני מקווה שלא.

שאלה: מיד אחרי המלחמה התבטאת בחריפות רבה נגד אריאל שרון ונגד מנחם בגין. כעבור שנה נפגשת עם שרון. האם הפגישה שינתה את יחסך למלחמה הזו ולאישים שניצחו עליה.

תשובה: השיחה היתה עניינית. אני לא השתכנעתי מדבריו של שרון ואני מכיחה שגם הוא לא שינה את דעותיו בעקבות הפגישה. איש לא גפל לזרועות רעהו אך היתה שיחה מנומסת שהוקדשה בין היתר לקרב על הכושר. אני רואה

שעות הערב המאוחרות התקשר אלי גוני הרניק. גוני — ביסרן, שבועיים קודם לכן מפקד סיירת „גולני“, ועתה מחפשת שיחורור כביתו בירושלים — ביקש להצטרף למלחמה. התפלאתי. מדוע התקשר דווקא אלי, והרי הוא כול להגיע ישירות לחטיבה ולהפוך לחלק ממנה? גוני ניסה לשכנע אותי, שאתן בידי את הפיקוד על הסיירת: הוא בקיא ומתורגל, וכבר ביצע את כל ההכנות התרגילים במודל לכיבוש הכופור.

„מעשה כזה לא ייעשה“, השכתי לו. „כרגע שאנחנו מעבירים את האחריות ממפקד למפקד, לעולם לא ניקח אותה חזרה — ואפילו תפרוץ מלחמה שעות ספורות אחרי מועד ההחלפה.“

אכזבה ניכרה בקולו של גוני. לאחר הרהור קל, ביקש: „תוכל, אולי, לדבר עם מח"ט „גולני“, שיאפשר לי להצטרף אליו?“

זו היתה בקשה הגיונית. חטיבת „גולני“ היתה פרוסה בשטח, לא הרחק מגבול הלבנון.

כעבור דקות אחרות כבר שוחחתי עם ארווין, מח"ט „גולני“. מסרתי לו את בקשתו של גוני להצטרף אל חבורת המפקדים של החטיבה, והוספתי: „אבל אל תכנה לו כוח מיוחד“.

לתדהמתי ענה ארווין ברוגז: „גוני פנה אליך ולא אלי — ולכן לא ייכנס לחטיבה!“

קלטתי את רגישותו של ארווין, אך ביקשתי מאוד למנוע פגיעה בגוני.

„זו לא היתה עקיפה“, הסברתי למח"ט. „הוא פשוט לא הצליח לתפוס אותך בטלפון, ונעזר בי. אני עומד על כך שיצטרף לחטיבה!“

בסופו של דבר סיכמנו בינינו על צירופו של גוני אל כוח הסמח"ט, שבין משימותיו גם כיבוש הכופור, וגוני מיהר לעלות ולפגוש את חטיבת „גולני“ בשטחי הכינוס.

הבנתי היטב ללבו, בפנייתו אלי. הוא עבר ישירות תחת פיקודי במבצע „חותם“, כאשר חילקנו את תעודות-הזהות לדרוזים ברמת-הגולן, ומאז רחשתי לו חיבה רבה. נהניתי מן הדרך בה נטל על עצמו את המשימות, וממרץ-הנעורים שהפגין בעת ביצוען. נוכחתי בכושר המנהיגות שלו בפלוגת הסיור: גוני יצר משפחה גדולה בתוך הפלוגה. חייליו, מהטובים בצה"ל ברמתם האישית והמקצועית, הלכו אחריו.

כותבים לזיכרו

של גוני

You who had no rest...

You who had no rest
are resting at last, my son,
your broad shoulders narrowing now
to fit the coffin and the earth.

Pursued by dangers,
safe at last; my son,
legs straightening out, and body
sheltered deep in the land,

across whose boundaries
through sleepless nights you ran
with stretchers mortars guns.

The land you loved
turns its head away,
but it may be the earth's embracing
you
and it may be a flower
will bud from a tear.

"When things happen suddenly..."

When things happen suddenly
I shall stand open-eyed
that very day
that very day
facing disaster.

My whole life freezes
towards that tomorrow.
Lodestone – I am the iron.
My eyes are burning stone.
I do not weep,

already feeling the burning
the dryness in the throat
the stares the rage.
Night after night my life
weeps
the tears of that day.

2

I know his fate.
My life revolves around him.
I am a prophet,
prophet of dread, of horror.

All my nights are war
against the truth more fearful
than any dream, and I weep.
But still remembering
to be thankful for today.

Counting the moments with
tenderness.
Collecting hours. Days.
Hoping.
But knowing with a terrible certainty
what the years are running to
and waiting.

Robert Friend writes:

Born in August, 1933 in Germany, Raya Harnik came to Israel as a child of three. A radio producer, she had never thought of herself as a poet. But the premonition of her son's death in war and the tragic fulfilment of that premonition made her a poet. This is made evident by the book of poems that brought her to prominence. Her *Poems for Guni* consists of two kinds of poems: those of premonition and fear, of which "When things happen suddenly..." is an example, composed when Guni was six years old; and those composed after her worst fears were realized, of which "You who had no rest..." is an example. This was written in August 1982, two months after Guni was killed. He was 25 years old.

למה נהרג גוני הילד היפה שלי ?
כי הוא אהב את מולדתו, והוא אהב את חבריו
וחשב שהוא אחראי לפקודותיו. הוא לא נהרג כי שנה ערבים,
והוא לא נהרג כי רצה להיות גיבור, הוא נהרג בגלל האהבה לארץ
היפה הזאת שבה טייל כילד וכנער. ולצבא שחשב שהוא הטוב
מכולם ולסיירת ולחיילה שהאמין בהם..."

"עכשיו אני חושבת עליו כל הזמן. בגאווה ובעצב.
אנשים אומרים לי: גוני נהרג כגיבור. אבל אני יודעת:
הוא חי כגיבור הוא תמיד עשה את מה שחשב שצריך לעשות..."

שיר של נתן זך שנמצא בין בגדיו של גוני לאחר מותו

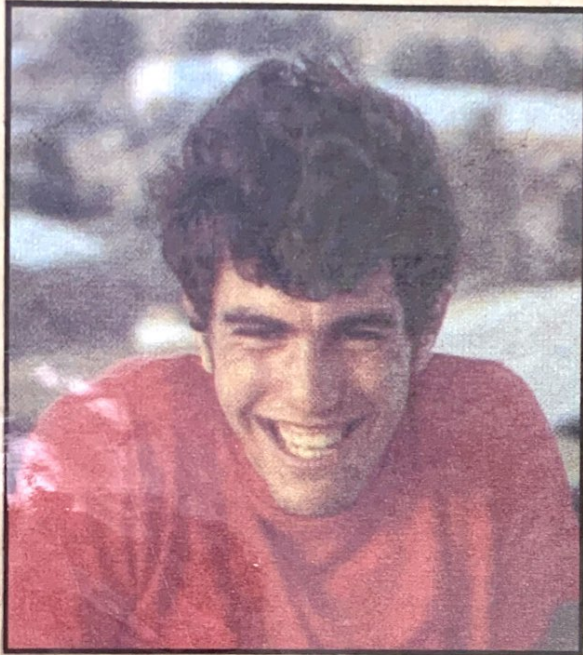
הרשב"י / נתן זך

בשאלנו לך אהבה
בבית לא יכולת אהבה
האבה בלוק מצא אהבה אצלנו
ואהבה מבד אהבה.

אנו יכול אנוש אהבה
היה צים אנוש אהבה
ובים האהבה אהבה אהבה.

כל מה שיש לי אהבה
אהבה אהבה אהבה אהבה
הש אהבה אהבה
לא יכול אהבה.

תעודת הוקרה

לאות ולעדות

כי רס"ן הרניק גיורא גוני ז"ל

מ.א. 2234284

מילא תפקידו

במלחמת שלום הגליל

תיאור העיטור

רס"ן גוני הרניק ז"ל השתחרר משירות סדיר ערב פרוץ מלחמת "שלום הגליל". בפרוץ המלחמה ומבלי שנקרא לשירות התנדב רס"ן גוני הרניק ז"ל כלוחם בחטיבת גולני. בהתקבל הידיעה על פציעתו של מפקד סיירת גולני - בדרך לכיבוש הבופור, התנדב רס"ן גוני הרניק ז"ל לשמש כמפקד הסיירת החטיבתית. ע"מ לחבור עם הכוח הפורץ עבר רס"ן גוני הרניק ז"ל באזור כפר עוין שטרם טוהר, הנגמ"ש בו נסע התהפך ונגרמו לרס"ן גוני הרניק ז"ל חבורות בגופו, למרות זאת המשיך במשימה, רץ לעבר היחידה, חבר עמה ואירגן את הכוח, לכיבוש הבופור. בעת הלחימה על כיבוש היעד נפגע ונפל. במעשיו אלו גילה רס"ן גוני הרניק ז"ל רוח התנדבות ודבקות במטרה.

על מעשה זה הוענק לו

צל"ש מפקד האוגדה

לפי חוק העיטורים בצבא ההגנה לישראל

דברי הספד ביום השנה למותו של גוני הרויך ז"ל :

גם במרחק של 12 שנה אינו מקהה את תחושת השכול והאובדן של בן, רע ומפקד, אולי הזמן אף מחדד תחושה קשה זו של אובדן בלי שוב של גוני שלנו ומאיזך לעיתים נדמה כי גוני כאן איתנו בתרגיל, בגבול הצפון, ביחידה עם אותו חיוך שובב, כאן איתנו כמו תמיד...

אני זוכר את בוקרו של ה-6 ביוני 1982, את התכונה, ההכנות, את ההמולה של טרם קרב והנה גם גוני כאן. ואני, קמבץ בגדוד הבוקעים הראשון, שואל את גוני, מה אתה עושה פה? השתחררת, גבון? וגוני מחייך את חיוכו השובב הכל כך אופייני ואומר "אני כאן, בדרך לחו"ל על הנגמ"ש של גבי". ואח"כ בערב כשקפלן נפצע, כאלו ניעור לחיים שוב שומעים את קולו של גוני.

"קודקוד נוקס" בדרך ללוחמיו, הם כל עולמו. אפילו צלעותיו השבורות מן הנגמש שהתהפך לא מאטות את הריצה הזו, הכל כך ברורה אל לוחמיו בתעלות מוצב הבופור. גוני והבופור הן שתי פסגות" איש של פסגה מחד, ומאיזך אותו בופור מאיים הנישא על רכס ארנן אליו נישאנו את עינינו כל העת ושעליו אמרנו כי גם תורו יגיע במשימות החטיבה.

הבופור, אותה פסגה שאיימה על הגליל שנים רבות, אותה פסגה שהכיר גוני מכל כך הרבה הכנות ותרגולים, דווקא שם, בערבו של ה-6 ביוני נפסקה דרך חייו. את גוני שלנו לא נוכל להחזיר לחיים. אך את הרוח הזו העשויה ללא חת, את הלב החם הזה, צמא הדעת, את האמונה הזו בצדקת הדרך ובטעמה את הנכונות הזו לתת מעצמן עד תום. אם את כל אלה נאמץ ונשמור לעצמנו, אנחנו חבריך ומפקדי חטיבה גולני וננחילם לדורות הבאים אחרינו כי אז מקימים אנו לגוני מצבה שיפה ממנה ואף חשובה ממנה לא נוכל להקים.

יהי זכרו ברוך.

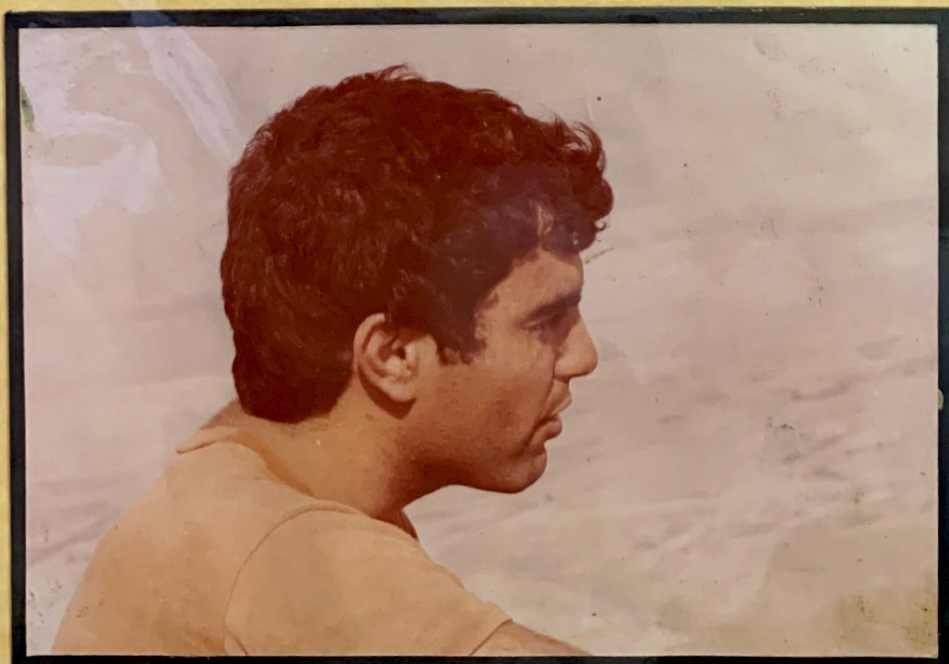
רס"ן גוני-גיורא הרניק

1956-1982

נולד בירושלים ב-1956. למד בבית הספר העממי ע"ש לוריא. סיים את לימודי התיכון בתיכון שליד האוניברסיטה. התגייס לגולני והתנדב לסירת של החטיבה. עבר את המסלול והיה ללוחם בסירת. הלך לקורס קצינים 1976 וגמר בציון א"ב. היה מ"מ בגדוד 12, מ"פ, קמב"ץ חטיבה ומונה למפקד הסירת ב-1980.

עמד להשתחרר ב-6.6.82. באותו היום נהרג כשפיקד על כיבוש הבופור בראש חיילי הסירת.

יהי זכרו ברוך!

רא"ל (מיל') גבי אשכנזי

על רס"ן גוני הרניק

דמותו מאירה את הדרך

גוני לא היה צריך להיות שם, בקרב על הבופור. זמן קצר לפני שפרצה מלחמת לבנון הראשונה הוא סיים את תפקידו כמפקד סיירת גולני והשתחרר מצה"ל. אבל כמו שאמרה אמו רעיה, אם גוני לא היה עם חבריו ופקודיו לסיירת בקרב הקשה ההוא, ב־6 ביוני 1982, הוא לא היה גוני.

גוני זכה ביושר לפקד על הסיירת, אחת היחידות הנועזות בצה"ל. הייתי אז סגן מפקד חטיבת גולני, וכשמפקד הפלוגה, רעי משה קפלינסקי, נפצע בקרב – ידעתי שגוני הוא האדם הנכון להיכנס לנעליו. כמו בכל שירותו, גם הפעם נענה גוני לקריאה ועלה לנגמ"ש בדרך לבופור.

בתום הלחימה הקשה נכבש ההר, אבל לא חשתי שמחה על הניצחון הכואב הזה.

הבשורה על נפילתו של גוני, עם עוד חמישה מפקודיו, הלמה בלבבות. הפרידה ממנו ליכדה בצער את חבריו, שהמשיכו לשמר את דמותו ואת זכרו במפגשים עם בני משפחתו וחבריו.

דמותו של גוני מלווה אותי, בין היתר במחשבות שאינן מרפות: לאילו גבהים היה נוסק? היכן היה נוחת, מכה שורש? עד כמה יכול היה לחולל, להוליד, לבנות וליצור, לו רק היה עדיין חי? 33 שנים חלפו, ודמותו לא מתקחה. היא מאירה לנו כעמוד האש לפני המחנה.

« המשך בעמוד 6 »

"מלחמת לבנון 82 – מבט דורי"

רב-שיח לזכר

רס"ן גוני הרניק ז"ל

במלאת 25 שנים לנפילתו

בקרב על הבופור

במלחמת לבנון 1982

יתקיים ביום רביעי, 6 ביוני 2007

בין השעות 19.00 – 21.30

ביד יצחק בן-צבי

רחוב אברבנאל 12, רחביה,

ירושלים

"...רק האנפות צופות
אִיךָ הוּא הוֹלֵךְ וּמִתְרַחֵק
וּמֵשְׁאִיר מָקוֹם אַחֵד
רֵיק"

נתן יעני